

Indie je druhý největší (první je Čína, třetí Turecko) světový producent stolních hroznů. Urodí se jich zde 2,2 miliónů tun. V roce 2000 existovalo v Indii jen šest vinařství. Za pět let jejich počet stoupl na osmatřicet. Až na dvě vznikla všechna ve svazovém státě Maháráštra. Během dalších pěti let se produkce vína zdvojnásobila na 13,5 miliónů litrů. Většinu vína v Indii „vypijí“ velká města: Bombaj (39%), Dillí (23%), Bengalúru (9%) a Goa (9%). Spotřeba jednoho Inda činí sotva 7 ml za rok, každoročně však roste o pětadvacet procent!

Vína Indie

Historie indického vinohradnictví je překvapivě dlouhá. Zásluhou Peršanů byly vinice na území dnešní Indie zakládány již před pěti tisíci lety. Hrozný révy vinné byly určeny k přímé konzumaci, případně k výrobě moštu. Prokazatelné zmínky o víně se objevují teprve na konci 4. století n. l. (starší prameny hovoří o víně jako o nápoji z rýže kvašené s medem). Víno bylo privilegiem vyšších vrstev, ostatní byli odkázáni na alkoholické nápoje vzniklé fermentací pšenice, ječmene či prosa. Úpadek nastal za vlády muslimů, kdy bylo víno využíváno výhradně k destilaci. V šestnáctém století zahájili portugalští osadníci v Goa (přístav na západě Indie) výrobu vín portského stylu. Za viktoriánské éry byly podporovány výsadby vinic v Kašmíru (nejsevernější stát Indie, zčásti okupován

Pákistánem), Suratu (stát Gudžarát, jižní soused Pákistánu) a Baramati (stát Maháráštra, jižní soused Gudžarátu) s cílem pokrýt poptávku britských kolonistů. Zlatý věk vinařství v Indii ukončila na sklonku devatenáctého století mšička révozak, která místní vinice zdecimovala stejně jako ty evropské. V padesátých letech dvacátého století pak řada indických států vyhlásila prohibici. Vinohrady byly klučeny nebo transformovány k produkci stolních hroznů a rozinek. Jen v oblasti Goa pokračovala výroba sladkých fortifikovaných vín. Blýskáním na lepší časy byl počátek osmdesátých let, kdy vzniklo ve státě Maháráštra vinařství Château Indage a ve vinicích se znovu objevily moštové kultivary révy vinné.

Vína v tropech

Značná část Indie leží v tropickém podnebním pásu pod obratníkem Raka. Vysoké teploty (45°C v létě, 8°C v zimě) a monzunové deště (625–1500 mm srážek od června do srpna) nejsou pro révu vinnou optimální. Indové proto vinice zakládají ve vyšších nadmořských výškách, až tisíce metrů nad mořem. Tradiční výsadby v širokém sponu s vysokým vedením révy na bambusových pergolách, které snižují riziko plísní, najdeme od Paňdžábu na severozápadě po Tamilnádu na jihovýchodě. Většina území na východě je příliš horká a vlhká. Největší rozlohou vinic se chlubí Maháráštra na středozápadě, Karnátaka na jihozápadě a Andhrapradéš na středovýchodě. Zavlažování je nutné odjakživa, v poslední době obvykle ve formě moderní kapkové závlahy. Tropické podnebí provokuje révu k bujnému růstu a nadměrné plodnosti. Z toho vyplývá náročnost zelených prací a nutnost redukce sklizně. Vinobraní probíhá v září, výjimkou nejsou sklizně dvakrát do roka.

Odrůdy

Indie je domovinou autochtonních kultivarů Anabeshahi, Arkavati a Arkashyam. Donedávna byly populární Bangalore blue (Isabella) a Gulabi (Muškát hamburský), dodnes je nejrozšířenější původem turecká Sultana, zdroj stolních hroznů a rozinek – zaujímá více než polovinu plochy vinic. Sauvignon, Chenin blanc a Zinfandel jsou hitem teprve poslední dekády. Moštové odrůdy však stále zaujmají jen zlomek (2 000 ha) celkové plochy indických vinic, která činí 81 000 ha.

Vinařské oblasti

Oficiální vinařské regiony jsou v Indii čtyři. Nejmladší je vysokohorský **Himáčalpradéš** ve stejnojmenném severoindickém státě mezi Kašmírem, Paňdžábem a Tibetem. Vinařský region **Bengalúru** leží ve svazovém státu Karnátaka, který má 53 milionů obyvatel. Průměrný roční úhrn srážek zde přesahuje 1100 mm a teplota v zimě neklesá pod 12°C. Roční období jsou čtyři: zima (leden až únor), léto (březen až květen), období monzunových dešťů (červen až září) a období po monzunových deštích (říjen až prosinec). Severně od hlavního města státu Karnátaka, Bengalúru

na úpatí Nandi Hills (800 m n. m.) se pěstují moštové odrůdy na více než dvou stech hektarů vinic.

Největší podpory místní samosprávy se vinařům dostává ve svazovém státě Maháráštra, který má 96 miliónů obyvatel. Pohoří Západní Ghát rozděluje stát, jehož zeměpisná šířka se blíží jižnímu okraji Sahary, na vlhký pobřežní pás porostlý hustou džunglí se srážkovým úhrnem 3600 mm a vnitrozemskou Dekánskou plošinu (500 m n. m.), která má místy až polopouštní charakter.

Na území okresů Sólápúr, **Sánglí**, Sátára a Látúr, jihovýchodně od třináctimilionového hlavního města Maháráštry Bombaje, se slibně rozvíjí nový vinařský region SÁNGLÍ, který se rozkládá v nadmořské výšce přes 800 m n. m. Největší vinařský region Indie **NÁŠÍK** však leží na východních svazích Ghátu (600 až 800 m n. m.) u stejnojmenného města, které je mimo jiné asijským centrem obchodu s cibulí a rajčaty.

Pod taktovkou Michela Rollanda

Nejslavnější vinařství oblasti Bengalúru, **Grover Vineyards**, hlásá heslo: „Nemůžete sídlit v Nášiku, abyste produkovali špičková vína“. Spolumajiteli vinařství jsou Kanwal Grover a Maison Veuve Clicquot z Champagne. Namísto stolních odrůd Bangalore purple a Thompson Seedless vysadili pětaticet moštových kultivarů. Devět z nich se v úrodných půdách u Doddaballapura (600 m n. m.), městečka známého produkcí hedvábí, osvědčilo natolik, že původní šestnácti-hektarový vinohrad z roku 1998 rozšířili na 85 hektarů a stali se jediným místním vinařstvím, které neprodukuje stolní hrozny. Za výrobou vín stojí zkušený francouzští enologové (mj. Michel Rolland) a Cabernet Sauvignon či Shiraz, školené v dubových sudech, jsou s úspěchem vyváženy například do Francie, USA a Velké Británie.

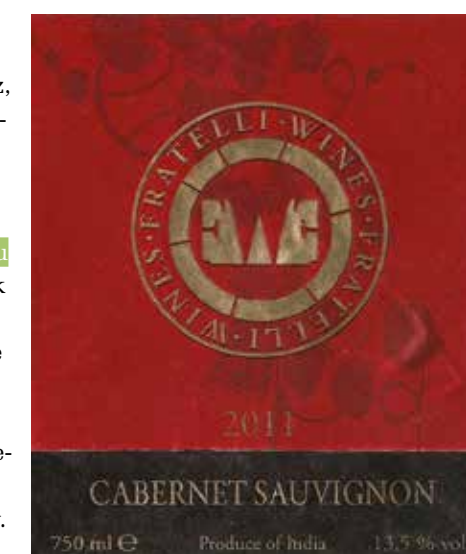
Château s dohledem šampaňského domu

V regionu Nášik, v okresech Puné, Nášik a Ahmadnagar, čtyři hodiny jízdy na severovýchod od Bombaje, mají své vinice nejznámější indická vinařství **Château Indage** a Sula Wines. Prvně jmenované založil roku 1984 Sham Chougule v okrese Puné u Narayangaonu, města proslulého cukrovou třtinou a stolními hrozny. Pod dohledem spoluvlastníků ze šam-

paňského domu Piper-Heidsieck vzniklo ultramoderní vinařství, zpracovávající Chardonnay, Sauvignon, Cabernet Sauvignon, Malbec a jiné módní odrůdy z osmi set hektarů vinohradů v údolí Sahyadri. Široké portfolio tichých vín doplňují šumivá vína vyráběná tradiční metodou a brandy zrající v dubových sudech. Místní produkty míří na pulty obchodů s vínem do Velké Británie, Švédska, Švýcarska, Německa, Kanady, USA, Japonska, Bhútánu, Nepálu, Srí Lanky, Mauritia a Nového Zélandu.

Inspirace Kalifornií

Sula Wines vstoupilo na indický trh v roce 1999 jako třetí vinařství v po-

Degustace indických vín

Grover Viognier 2010

Světle slámově žlutá barva, aroma sušeného ovoce, zejména meruněk, dotek vanilkového lusu, chuť nečekaně vyzrálá, plná, vyvážená, dlouze dozívající.

Sula Sauvignon 2011

Velmi světlá žlutozelená barva, explozivní vůně hluchavky a květu černého bezu, plnoštíhlé tělo, svěží kyselinka, nebezpečně svůdná černorybízová dochuť.

Fratelli Cabernet Sauvignon 2011

Rubínová barva, aroma červené papriky, pepře, máku a černého rybízu, přiměřená plnost, harmonie, perzistentní kakaové dozívání.

Nine Hills Chenin blanc 2009

Velmi světlé žlutá barva, jemná květinová vůně s tóny vanilky, chuť broskvového kompotu, líbivě zakulacené s petrolejovým dozvukem.

řadí. Jeho založení v regionu, který neměl žádnou tradici pěstování hroznů, nastartovalo indickou vinařskou revoluci. Dnes je Nášik hlavním městem vína v Indii a v jeho okolí působí čtyři desítky vinařství. To vše zásluhou rodáka z Bombaje, Rajeeva Samanta, absolventa ekonomie na Stanford University, milovníka jógy, potápění a tenisu, který se po úspěšné kariéře v Silicon Valley v roce 1993 vrátil na rodinnou farmu u jezera Gangapur. Pěstoval mangovníky a růže, produkoval teakové dřevo a stolní hrozny. Krajina mu připomínala Napa Valley, a tak povolal ze San Franciska Kerryho Damskeye, jednoho z nejuznávanějších enologů Sonoma County. Podle projektu předního indického architekta Rahula Mehrotra vybudoval vinařství a jako první v Indii nechal vysadit Chenin blanc, dnes nejdůležitější odrůdu celého regionu. V roce 2010 jeho vinařství

vinifikovalo hrozny z šesti set hektarů vinic a stalo se největším v zemi. Ročně vyrobí 3 milióny lahví. Sauvignon, Zinfandel, Merlot, Cabernet Sauvignon, Shiraz a Viognier najdete na vinných lístcích nejlepších indických hotelů a restaurací, vyvázejí se do Evropy i Severní Ameriky a etiketu s vousatým sluncem lze zahlédnout i v prestižní pařížské vinotéce Lavinia.

Indicko-italská spolupráce

Úspěšným reprezentantem Maháráštry je indicko-italské vinařství **Fratelli Wines**, které v Akluj (550 m n. m, okres Sólápúr) založili bratři (it. *fratelli*) Andrea a Alessio Secci, Kapil a Gaurav Sekhri, Ranjitsinh a Arjunsinh Mohite-Patil. Na mírné svahy do kamenitých půd vysadili 350 tisíc sazenic třinácti kultivarů, importovaných z Francie a Itálie. Nechybí ani Sangiovese, vždyť stohektarový

vinohrad a sklepní hospodářství dozoruje enolog Piero Masi z Toskánské oblasti Chianti. Klimatické podmínky a zdravotní stav révy jsou nepřetržitě monitorovány a údaje přenášeny do Tavarnelle u Florencie. Uplatňován je „novozélandský“ systém vedení révy VSP, který umožňuje mechanizovanou sklizeň, a současně vyžaduje její pečlivou redukci (riziko nadměrných výnosů).

Devět kopců

Posledním vinařským podnikem, který bych rád zmínil, je vinařství **Nine Hills**. Bylo pojmenováno po devíti kopcích okolo Nášiku. Majitelem je společnost Pernod Richard, vlastníci mj. australské Jacob's Creek a novozélandské vinařství Montana. Francouzský vinař Jean Manuel Jacquinot stál u zrodu čtveřice odrůdových vín (Cabernet Sauvignon, Shiraz, Sauvignon, Chenin blanc). Jeho

Cabernet Sauvignon 2007 se pyšní se titulem „Nejlepší indické červené víno“ z Indian Wine Challenge.

Indické vinařství prodělává rychlý rozvoj, musí se však vypořádat s mnoha problémy. Jaké jsou ty hlavní? Vedle klimatických podmínek především nadměrné objemy sklizní, obtížný transport a skladování při vysokých teplotách a také krátkozraká politika lokálních vlád, diskriminující vína z jiných indických svazových států.